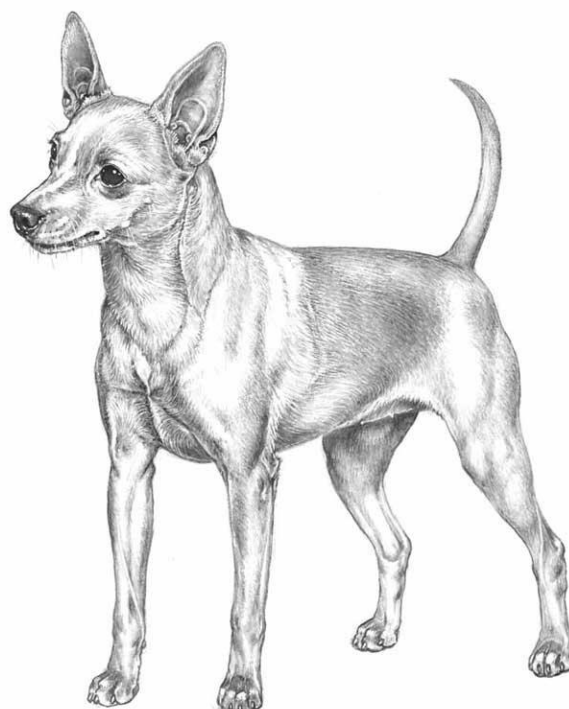

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Dvergpinscher

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01.10.2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon	4
Populasjonsstørrelse.....	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	5
Innavlsgrad	5
Bruk av avlsdyr.....	5
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Helse.....	6
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	6
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	6
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Mentalitet og bruksegenskaper	8
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	8
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	8
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Atferd	8
Atferdsproblemer	8
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	9
Prioritering og strategi for å nå målene	9
Eksteriør	9
Eksteriørbedømmelser.....	9
Overdrevne eksteriørtrekk.....	9
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	9
Prioritering og strategi for å nå målene	10
Oppsummering.....	10

RAS for dvergpinscher

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	10
Plan for videre arbeid i klubben.....	10

Innledning

Dette er et dokument utarbeidet av Caroline Hals, Anette Vabø-Andersen, Marte Inderhaug, Ingrid Wesenberg og Kaja Austdahl. Norsk Pinscherklubb har samarbeidet med Norges veterinærhøgskole (NVH) om en helseundersøkelse. Denne har blitt flettet inn i dette dokumentet.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Dvergpinscheren stammer fra en av Tysklands eldste raser, stri-og glatthårete torvhunder. Den strihårete varianten er stamfaren til schnauzerrasene, mens den glatthårete er stamfaren til dvergpinscher og pinscher. Schnauzer og pinscher har lik standard, men pelslaget er ulikt.

Pinscherlignende hunder finnes avbildet på kobbergraveringer og malerier fra 1500-1600-tallet. I pinscherkullene på 1800-tallet ble det iblant født meget små individer. De "fine" tyske fruene fant ut at de små hundene var utmerkede selskapshunder. På den tiden var det likegyldig hvordan de så ut bare de var små. Slik ble dvergpinscheren til og utviklet seg videre til å bli en meget populær selskapshunderase.

I 1895 ble den første raseklubben i Tyskland stiftet. Ved en utstilling i Stuttgart i 1900 var det påmeldt hele 100 dvergpinschere. Den første stamboken ble utgitt i 1925 og inneholdt 1300 eksemplarer.

Dronning Maud var trolig den som introduserte dvergpinscheren i Norge, da hun tok med seg sin(e) dvergpinscher(e) fra England i 1905. Først i 1946 ble Norsk Dvergpinscherklub stiftet. Rasen hadde en storhetstid frem til slutten av 1970-tallet, men etter dette sank registreringstallene. I 2000 ble Norsk Pinscherklubb stiftet. Registreringstallene var lave frem til 2004, men etter dette har de økt jevnt. I 2010 nådde rasen en ny registreringstopp .

Rasen er i første omgang en selskapshund, men den kan også arbeide. I Skandinavia finnes dvergpinschere med både lydighetschampionat og viltspor-championat. Sistnevnte er kanskje ikke så merkelig ettersom jaktinstinkt på småvilt ligger i genene.

Fra å være en spinkel rase, som ble båret på armen i utstillingsringen, har dvergpinscheren fått mer kraft og substans. På 1960-tallet hadde dvergpinscheren et ganske rundt hode, men i dag er hodet mer langstrakt og elegant. Rasen er fortsatt under utvikling.

Overordnet mål for rasen

Målet for rasen er at den skal være en trivelig selskapshund som både er sunn og korrekt bygget. Det er viktig å beholde dens rasepreg.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Oversikt over antall registrerte valper på ti år.

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
72	113	122	178	244	280	346	284	283	237

RAS for dvergpinscher

Rasen har hatt en stor økning fra tidlig 2000-tallet frem til i dag. I 2010 nådde den sin topp på hele 346 registrerte valper. Antall registreringer har sunket noe de to siste årene.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Gjennomsnittlig kullstørrelse har holdt seg jevnt over flere år. Normalen ligger på underkant av 4 valper per kull.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall valper	4,5	3,95	3,8	4,0	3,7	3,55	3,8	3,4

Innavlsgrad

Norsk Pinscherklubb har regnet ut innavlsprosenten på alle kull født etter 1998 og frem til i dag. Vi har regnet ut fra årstallet de ble født og ikke årstallet de ble registrert. Innavlsprosenten er regnet ut av en 6 generasjonsstamtavle (valp + 5 generasjoner).

Årstall	Innavlsprosent gjennomsnitt	Antall kull	Antall kull på 0 %	Antall kull på 6,25 % eller mer	Høyest innavlsprosent
2012	1,00	66	25 (38 %)	2	7,81
2011	1,21	76	24 (31,5 %)	3	8,01
2010	1,58	92	43 (46,7 %)	6	18,55
2009	1,81	85	35 (43,2 %)	8	11,13
2008	2,33	72	19 (26,3 %)	7	14,45
2007	2,21	42	16 (38 %)	6	14,45
2006	1,81	37	12 (32,4 %)	3	11,33
2005	1,98	31	10 (32,3 %)	3	12,50
2004	1,24	9	2 (22,2 %)	0	3,52
2003	2,93	14	4 (28,5 %)	3	6,64
2002	3,67	10	1 (10 %)	3	14,48
2001	9,84	15	3 (20 %)	8	34,77
2000	4,01	11	1 (9 %)	3	12,7
1999	10,08	5	0	4	19,53
1998	4,21	7	3 (42,86 %)	2	22,66

Innavlsprosenten har sunket i løpet av 15 år. I 2012 var innavlsprosenten nede i 1 %. I 1999 var den på det høyeste på 10,08 %. Vi kan se at en økning av antall individer innen rasen, samt import av nye hunder har ført til at innavlsprosenten har gått betraktelig ned.

Bruk av avlsdyr

NKKs anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en 5 års periode. En dvergpinscher bør ikke få mer enn 72 valper. Hunden som har flest avkom i Norge de siste årene har over 70 registrerte valper etter seg. 9 avkom har gått videre i avl. Disse har gitt 77 barnebarn. 6 av barnebarna har gått videre i avl og har gitt 40 oldebarn.

Statistikken viser at vi ikke har et problem med matadoravl, og at det er et begrenset antall av avkommene etter de mest brukte avlsdyrene som går videre i avl.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Norske oppdrettere har et godt samarbeid med svenske oppdrettere, og avlsmaterialet går på tvers av grensene. Videre kommer det inn ulike importerte fra hele Europa til Norge hvert år. Enkelte norske oppdrettere er også flinke med å reise utenlands for å pare.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Målet er å holde den gjennomsnittlige innavlsprosenten på under 2 %, og kull skal ikke overstige 6,25 %.

Prioritering og strategi for å nå målene

Norske oppdrettere må sette fokus på å bruke ulike hannhunder for å unngå at enkelte blir brukt mye. Matadoravl må ikke forekomme.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Dvergpinscheren er en relativt frisk rase med en god anatomi. Gjennom helseundersøkelsen NVH og NPK har gjennomført kommer det frem at ca 91 % av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens ca. 6 % vurderte hundens helse til middels god. Ca. 3,0 % karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig.

Selv om dvergpinscheren er en relativt frisk rase dukker det også opp sykdommer på denne.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

De vanligste sykdommer på rasen er patellaluksasjon, øyeproblemer og hudlidelser.

Patellaluksasjon er en defekt som rammer dvergpinscheren, slik den gjør med mange andre småraser. I helseundersøkelsen kommer det frem at 25 av 315 hunder har patellaluksasjon (8 %).

Ser vi til våre naboland Sverige og Finland finner vi at forekomsten også er lav. I Sverige hadde 7 av 103 hunder patellaluksasjon (7 %). I Finland hadde 8 av 237 hunder patellaluksasjon (3,5 %).

De fleste som har fått påvist patellaluksasjon har grad 1.

Øyesykdommer forekommer hos dvergpinscheren. De vanligste sykdommene er katarakt, PHTVL/PHPV og distichiasis/etopiske cillier.

Årstall	Antall øyelyste	Øyelyst fri	Katarakt	PHTVL/PHPV	Annet
2013	114	102 (89,5 %)	2 x katarakt cortical 1 x katarakt cortical og ant. sut. L 1 x katarakt ant.sut.l 1 x katarakt cortical - mistenkt 1 x katarakt post.pol – mistenkt	5 x PHTVL grad 1 1 x PHTVL grad – usikker	1 x vitreus fremfall
2012	130	108 (83 %)	1 x mistenkt ant sut. 1 1 x mistenkt cortical 5 x cortical	5 x grad 1 1 x grad 2-6	1 x netthinneløsning begge øyne. Vitreus degenerasjon 1 x vitreusfremfall begge øyne

RAS for dvergpinscher

					1 x distichiasis/etopiske cillier – påvist ikke gradert 3 x distichiasis/etopiske cillier mild grad 1 x Mangler tårekanalsåpning nede. Må opereres. 1 x Cornea dystrofi 1 x PPM
2011	126	108 (86 %)	2 x cortical 2 x mistenkt 1 x katarakt ant. Sut. L.,	12 x grad 1	1 x distichiasis 1 x PPM
2010	124	108 (87 %)	2 x mistenkt cortical	9 x grad 1 1 x usikker	1 x annet medfødt 2 x distichiasis 3 x PPM
2009	143	129 (90 %)	0	8 x grad 1	4 x iris (valper) 2 x distichiasis mild
2008	151	142 (94 %)	0	8 x grad 1	1 x distichiasis
2007	83	79 (95 %)	0	3 x grad 1 1 x usikker	0

Dvergpinscheren kan sies å være en frisk rase der de fleste blir øyelyst fri for øyesykdommer. Forekomsten av katarakt har økt de siste årene. Dette kan ha en sammenheng med at rasen har vokst tallmessig, og at flere av hundene har nærmet seg alder der katarakt inntreffer. Antall hunder øyelyst med PHTVL grad 1 har holdt seg relativt stabilt. Det er kun en hund som er øyelyst med grad 2-6 i løpet av en 7 års periode.

Hudproblemer forekommer også på dvergpinscheren. Gjennom helseundersøkelsen kan vi se at så mange som 12 % av 315 hunder har hatt langvarige, tilbakevendende problemer med hud, pels og/eller ører. Allergi er verifisert hos 1,3 % av hundene (6 stk).

Videre er det registrert epilepsilignende tilfeller/epilepsi hos ti hunder av 315. Om disse anfallene kommer av vaksineresjon vites ikke. Enkelte dvergpinschere kan få vaksineresjoner opptil 9-12 dager etter at 12 ukersvaksinen er satt, slik som på pinscheren. Symptomene er at de blir ustø på bena, får feber, skjelvinger, klarer ikke gå, kaster opp, fråder, vanskelig å få kontakt med, generelt dårlig form, veldig uro i kroppen, ikke kontroll på bena, faller om, klarer ikke reise seg, kramper, inkontinens og bevissthetstap. Dette kan enkelt bli behandlet med prednisolon (kortison).

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Dvergpinscheren har sjeldent problemer med å reprodusere seg. Tispene føder som regel selv. Keisersnitt kan forekomme, men er ikke så vanlig.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Målet er å få frem friske hunder ved å bruke klinisk friske hunder i avl. Videre er målet å få en større åpenhet blant oppdrettere for å forhindre at man dobler på sykdommer når man avler.

Prioritering og strategi for å nå målene

Alle hunder som skal brukes i avl må være klinisk friske.

Begge foreldredyrene må være øyelyst fri etter at de har fylt ett år og før første paring. Ved senere paring skal siste øyelysing ikke være eldre enn ett år. I de tilfeller det er mistanke om øyesykdom, skal hundene ikke brukes før ny øyelysing er foretatt og mistanke er avkreftet. PHTVL/PHPV grad 1 aksepteres i paring med hund uten øyeforandringer.

Begge hundene skal være sjekket for patellaluksasjon med status uten anmerkning før paring og etter at de er fylt ett år. Det er nå mulig å få registrert PL-status i Dogweb, og vi anbefaler derfor at alle får registrert dette på sine avlsdyr.

Hunder med hudproblemer, generalisert demodikse eller allergi skal ikke brukes i avl.

Norsk Pinscherklubb håper at vi kan begrense sykdommer ved at oppdrettere er flinke med å helsesjekke, slik at hunder som ikke oppfyller helsekravene ikke benyttes i avl.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Dvergpinscheren er opprinnelig en jakt- og vakthund, og de fleste dvergpinschere har fortsatt disse egenskapene. De egner seg godt til sporprøver, agility, lydighet og annen hundeaktivitet.

Det er enkelte som mentaltester hundene sine i Norge, men det er ikke utbredt. Mentaltesting er mer vanlig i Sverige.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Dvergpinscheren har beholdt sine vakt- og jaktegenskaper. Helseundersøkelsen viser at hele 27 % bjeffer når det ringer på, noe som tyder på at vaktinstinktene fortsatt er der.

Dvergpinscheren fremdeles fremragende mus- og rottejegere.

Dvergpinscheren skal være en livlig, temperamentsfull, selvsikker og harmonisk hund. Den skal være en velegnet familie- og selskapshund. Skyhet, mistenksomhet og nervøsitet er diskvalifiserende feil. Helseundersøkelsen viser at 80 % av eierne er meget godt eller godt fornøyd med sin hunds generelle atferd. 7,3 % er middels fornøyd og 2,4 % vurderer den til dårlig.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Målet er å bevare rasens opprinnelige egenskaper.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdrettere må benytte hunder i avl som svarer opp mot standarden mentalmessig.

Atferd

Atferdsproblemer

Helseundersøkelsen viser at:

- 29 % av hundene karakteriseres som usikre i noen situasjoner.

RAS for dvergpinscher

- 4,5 % slåss når de er løse med hunder av samme kjønn.
- Ca. 18 % viser aggressive signaler mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd.
- Ca. 15,5 % knurrer på voksne fremmede.
- Ca. 9 % hundene kan vise tegn til aggresjon dersom fremmede mennesker forsøker å klappe hunden.
- Ca. 14 % kan vise sterk angst ovenfor fremmede menn.

Dataene ovenfor viser at rasen ikke når helt opp til standarden, og at vi må jobbe for å forbedre rasens gemytt.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Målet er å forbedre rasens gemytt.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdrettere må kun benytte hunder som er sosiale, selvsikre og harmoniske i avl.

Hunder som har gitt flere avkom som ikke er trygge på seg selv, bør tas ut av avl.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Dvergpinscheren skal være kvadratisk. Vi ser et økende problem med individer som har alt for korte bein eller lange rygger. Dette gir manglende rasepreg, og enkelte individer kan likne mer på dachshund eller lankashire heeler enn på dvergpinscher. Dommere og oppdrettere må bli mer bevisste på dette.

Svake eller steile mellomhender er noe oppdrettere og dommere må se mer alvorlig på. Dette er et problem vi ser mer og mer av. Hundene skal ha en god fjæring i mellomhånden for å unngå belastningsskader.

Videre har vi et problem med korte brystkasser. En sunn hund har en lang brystkasse som beskytter indre organer. Oppdrettere bør ha dette i tankene når de planlegger kombinasjoner. Man skal ikke pare to hunder med dårlig brystkasse.

Et annet problem på rasen er at hundene er steile i fronten og godt vinklet bak. Dette gir dårlige bevegelser. Hundene skal være harmonisk vinklet for best mulige bevegelser og for å forhindre belastningsskader. Oppdrettere bør strebe etter å avle frem hunder som er harmonisk vinklet og som har sunne bevegelser.

Det forekommer at enkelte hunder har omvendt kjønnspreg. Dette er en diskvalifiserende feil og bør slås hardere ned på.

Overdrevne eksteriørtrekk

Enkelte dvergpinschere er født med dvergpreg. De har gjerne eplehode med store, runde øyne. Dette blir ansett som grove feil.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Å avle frem sunne, harmonisk bygget hunder som er kvadratiske og som har gode bevegelser.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdrettere må sette seg mer inn i anatomien til hunden.

Det anbefales ikke å bruke hunder som er for store eller for små i avl. Dvergpinscheren skal forbli en miniatyrrase, og derfor er det viktig å passe på høyden.

Bruk hunder som har gode, lange brystkasser.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Målet er å avle frem rasetyper, sunne hunder med godt gemytt. Videre er det viktig at oppdretterne helsetester hundene sine før avl, slik at vi kan forhindre avl på syke hunder.

Plan for videre arbeid i klubben

Klubben fortsetter å sette fokus på anatomi, helse og gemytt.

Det må vurderes om det skal innføres krav om øyelysing på dvergpinscher for å få registret kull i NKK. Dette kan være en måte å gjøre oppdrettere mer oppmerksomme på at de bør helseteste, samt gi oss en bedre oversikt over helsestatusen til rasen.